

Ellen Liberton (in psoriasis gespecialiseerd dermatoloog Medisch Centrum Waalre)

Als het lukt om de plekken te laten verdwijnen, is dat vaak een ommekeer in iemands leven

Het verschilt van persoon tot persoon, maar een huidaandoening is vaak heel ingrijpend. Als dermatoloog ben je een soort Sherlock Holmes. Ik ga niet voor een zesje, maar probeer bij elke patiënt een tien te halen. Als er in de familie psoriasis voorkomt, kan het goed zijn dat een rood schilferig plekje psoriasis is. Er zijn de laatste jaren veel nieuwe mogelijkheden om psoriasis te behandelen.

Ik ben erop gespist om in de huid afwijkingen van het normale patroon te zien. Dat kan ik niet uitzetten als ik klaar ben met mijn werk. Als ik bij de kassa in de supermarkt sta of op het strand ben, valt mijn oog vaak op iemand met een huidziekte. Ik ben als dermatoloog heel visueel ingesteld; ik let erg op vormen. Ik heb een scherp oog voor kunst en bouwwerken.

Zelfbeeld

Ik hou niet van de administratieve rompslomp, maar voor patiëntenzorg mag je me wakker maken. Het verschilt van persoon tot persoon, maar een huidaandoening is vaak heel ingrijpend.

Tekst: Fred Verdult / Fotografie: Matthijs Beil

Ik neem iedereen serieus. Er zijn mensen die er niet mee zitten dat ze plekken hebben op bijna hun complete twee vierkante meter huid.

Er zijn ook mensen die in een sociaal isolement leven omdat ze een paar plekjes hebben. Een huidaandoening kan veel doen met je zelfbeeld. Je kunt er jeuk en pijn aan hebben en de buitenwereld denkt nogal eens dat het besmettelijk is. Als je zelf niet lekker in je vel zit en je merkt dat iemand aarzelt om je een hand te geven, dan voel je je een melaatse. Je wordt er elke dag mee geconfronteerd. Er zijn mensen die de deur niet uit durven.

Sherlock Holmes

Als dermatoloog ben je een soort Sherlock Holmes. Een patiënt heeft een probleem en je probeert met een aantal aanwijzingen de oplossing te vinden. Ik kijk dan ook graag naar detectives op televisie.

Als iemand plekjes op de huid heeft, kunnen dat wel honderd verschillende dingen zijn. Eczeem en schimmelinfecties komen geregeld voor. Mensen zijn nogal eens bang voor huidkanker, maar dat komt gelukkig weinig voor.

Ik ga niet voor een zesje

Ik ga niet voor een zesje, maar probeer bij elke patiënt een tien te halen. Als dat niet lukt, schakel ik de hulp in van een expert uit een ander ziekenhuis. Als dat ook niet helpt krijgt een patiënt begeleiding van onze klinisch psycholoog, die handvatten geeft om er zo goed mogelijk mee te leven.

Psoriasis is erfelijk

Als je een plekje op je huid hebt waarvan je je afvraagt wat het is, ga dan naar de huisarts, die kan veel aandoeningen behandelen. Als het niet helpt, kun je doorverwezen worden naar een dermatoloog. Als er in de familie psoriasis voorkomt, kan het goed mogelijk zijn dat een rood schilferig plekje psoriasis is. Psoriasis is erfelijk; je hebt er aanleg voor of je hebt die aanleg niet. Als je die aanleg hebt kan psoriasis worden uitgelokt door een infectie, bepaalde geneesmiddelen of stress.

De fabriek opstoken

Bij psoriasis maakt de huid tien keer zoveel nieuwe huidcellen aan als normaal. Dat komt omdat witte bloedcellen in de huid komen en die stoken de fabriek op die huidcellen aanmaakt. Sommige vormen van psoriasis gaan vanzelf over, maar de meeste niet. Omdat het erfelijk is, kunnen we er door behandeling voor zorgen dat iemand er geen last meer van heeft. De behandeling bestrijdt de symptomen. We kunnen iemand niet genezen; de aanleg blijft je altijd houden.

Nieuwe behandel-mogelijkheden

Er zijn de laatste jaren veel nieuwe mogelijkheden om psoriasis te behandelen en een dermatoloog die in psoriasis is gespecialiseerd is daar goed van op de hoogte. Je kunt niet voorspellen welk geneesmiddel bij iemand goed werkt. Ik probeer altijd eerst of een zalf helpt. Dat is het minst ingrijpend. Zo niet, dan ga ik over op belichting; iemand moet dan een paar keer per week naar een belichtingscabine in het ziekenhuis

komen. Als ook dat niet helpt, dan krijgt iemand tabletten die ervoor moeten zorgen dat de fabriek niet meer wordt opgestookt. Die tabletten hebben nogal eens mis-selijkheid als bijwerking, vooral de eerste periode.

Biologicals

Als die tabletten ook niet goed werken zijn er biologicals. Dat zijn hele goede middelen waarmee je psoriasis nog specifiekere kunt aanpakken. Omdat biologicals heel duur zijn, worden ze alleen door zorgverzekeraars vergoed als tabletten bij iemand niet goed werken. Er is een biological waarvoor je elke drie maanden naar het ziekenhuis moet, omdat het via een infuus wordt toegediend.

Ik schrijf liever middelen voor die geïnjecteerd worden, omdat het dan thuis kan. Bij het ene middel komt een verpleegkundige thuis langs en bij het andere middel kan men zelf kiezen of een verpleegkundige langskomt of dat men het zelf injecteert. Mensen zien daar soms tegenop, maar mensen met suikerziekte doen dat ook zelf. Een nieuw middel moet je elke drie maanden injecteren, andere middelen elke week of twee weken.

Ommekeer

Ik krijg er veel energie van als het lukt om de plekken te laten verdwijnen. Dat is vaak een ommekeer in iemands leven. Je ziet iemand meteen opbloeien: men ziet er goed uit en krijgt complimenten. Mensen durven weer naar buiten te gaan en contact te maken. Het is geweldig om daar als dermatoloog een aandeel in te hebben.